

[Niels Eriksen.]

heller ikke vil modsætte os opkøb af arealer, der stilles til rådighed til rekreative formål.

Vi må på grund af forkøbsretten afvise det foreliggende lovforslag, og jeg skal derfor ikke gå i detaljer om ændringsforslagene. Vi mener, at den forhandlingsskitse, som vi har fremlagt i udvalget og som indebærer forslaget om en skærpelse af erhvervelsesloven, og forslaget om, at det lokale jordbrugsnævn skal godkende alle handler uden for familiekrædsen af købere, der ikke har været beskæftiget i mindst 2 år ved landbrug eller beslægtede erhverv, giver fuld national sikkerhed og gør forslaget om statsforkøbsretten over for landbrugsejendomme ganske overflødig.

Jeg henstiller til ministeren at kvittere den udvidede forkøbsret. Hvis den højtærede landbrugsminister vil gøre det, er mit parti parat til at forhandle om det øvrige, og jeg skal derfor slutte med på mit partis vegne at anbefale at undlade at stemme for ændringsforslagene og stemme imod lovforslaget som helhed.

Jacob Sørensen: Som for et øjeblik siden udtalt af min kollega, det ærede medlem hr. Niels Eriksen, ønsker vort parti jo ikke at medvirke til gennemførelse af udvidelsen og skærpelsen af statens forkøbsret til landbrugsejendomme, og derfor kan vi heller ikke principielt gå ind for en forkøbsret for kommunerne.

Ved første behandling gav jeg udtryk for, at vi var af den opfattelse, at det foreliggende lovforslag om kommuners forkøbsret til fast ejendom var af en sådan karakter, at de ulemper, loven vil påføre grundejerne, var af en sådan størrelse, at det ikke stod i et rimeligt forhold til den nytte, det offentlige eventuelt kunne drage af den. Under den udvalgsbehandling, der har fundet sted siden, er der af indenrigsministeren stillet nogle ændringsforslag, ændringer, som i beskedent omfang imødekommer den kritik, jeg rejste på forskellige punkter ved første behandling. Disse ændringer er dog ikke så tungtvejende, at vi af den grund kan ændre vor stilling til lovforslaget; lad mig slå det fast straks.

Vi er dog enige med ministeren i hans opfattelse af, at det vil være hensigtsmæssigt

at styrke kommunerne i deres bestræbelser for at lede udviklingen inden for deres områder og også derigennem medvirke til at nedbringe de for høje grundpriser, der er gældende mange steder i landet. Derfor har vi skitseret vore tanker om i stedet for en forkøbsret at indføre en tilbudspligt, og det, vi har tænkt os, lyder i skitseform således:

Inden for byudviklingsområderne skal arealer over 1 ha, der ønskes solgt, tilbydes hjemstavnskommunen med angivelse af salgssummens størrelse samt øvrige salgsbetingelser. Herefter pålægges det kommunen inden for en vis frist at give sælgeren meddelelse om, hvorvidt kommunen ønsker at overtage ejendommen, og i bekræftende fald på hvilke vilkår. Sælgeren kan herefter ikke afhænde ejendommen til en væsentlig lavere pris end den af kommunen tilbudte. Når vi har brugt udtrykket væsentligt lavere, er det fordi vi formoder, at når sælgeren træffer aftale med en anden køber end kommunen, vil der være meget, som er anderledes i salgsbetingelserne, f. eks. udbetalings størrelse. Det skal derefter være overladt til tinglysningsdommeren at afgøre, om den pris, sælgeren kan få fra anden side, er væsentlig lavere end den, kommunen har tilbudt. Naturligvis er det vor opfattelse, at i det store og hele skal han ikke kunne sælge til anden side til en billigere pris end den, kommunen har tilbudt. Når vi har fremsat disse tanker, er det fordi vi ønsker problemet løst med mindst mulig indgreb i grundejernes frie dispositionsret.

Om forskellen mellem de to afvigende principper vil jeg gøre nogle bemærkninger. Forkøbsretten giver naturligvis kommunerne mulighed for at erhverve al jord, hvis det ønskes, efterhånden som den bringes i handelen, men den giver ingen sikkerhed for en rimelig pris. Man kan frygte, at når sælgeren bliver kendt med, at kommunen ønsker hans jord, vil det ofte være muligt for ham at presse prisen opad; det er faktisk en erfaring, man allerede har gjort på andre områder for lang tid siden. Tilbudspligten giver ikke samme mulighed for at erhverve jorden 100 pct., men hvis kommunerne vil benytte den fornuftigt, er jeg overbevist om, at det vil være muligt at skaffe tilstrækkelig jord til at øve en afgørende indflydelse på omsætningen af